

УДК 65.012.25

МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ СФЕРИ ПОСЛУГ

Студ. І.О. Касіч, гр.БПО-2-12

Наук. керівник ас. П.М. Дудко

Київський національний університет технологій і дизайну

Трансформаційний період економіки характеризується виникненням кризових явищ, що характеризується зростанням кількості збиткових та збанкрутілих підприємств. В умовах загального економічного спаду, у кризовому стані опинилися більшість господарчих суб'єктів, не минуло це і підприємств сфери послуг.

Загальними причинами виникнення кризи в управлінні підприємством сфери послуг є: некомпетентне керівництво, зміни попиту та пропозиції, недостатній контроль, неефективне планування, відсутність, або неефективність системи прийняття рішень, недосконалість маркетингової роботи, неузгодженість дій окремих функціональних підрозділів, брак фінансових ресурсів, високі витрати виробництва та обігу.

Головна мета антикризового управління - забезпечення міцного положення на ринку і стабільно стійких фінансів підприємства при будь-яких економічних, політичних, соціальних катаклізмах. Антикризове управління націлене на те, що в складній ситуації, в якій опинилося підприємство, можна ввести в дію такі управлінські механізми, які б дозволили б вибратися підприємству із труднощів з найменшими втратами.

Механізм антикризового управління підприємствами сфери послуг має три напрямки виходу з кризової ситуації: 1) налагодження стійких зв'язків із ринком щодо ресурсного забезпечення, так і реалізації продукції; 2) удосконалення технологій, організації управління для підвищення конкурентоздатності підприємства; 3) розвиток соціальної сфери на основі збільшення доходів і прибутку. При цьому використовуються такі важелі механізму щодо виходу з кризи: оперативні (ліквідування збитків, виявлення та залучення резервів, залучення фахівців, кадрові зміни, відстрочка платежів, отримання кредитів, зміцнення трудової, технологічної та виконавської дисципліни) та стратегічні (аналіз та оцінка: потенціалу, виробничих програм, доходів, інновацій; розробка концепції оздоровлення: фінансової, маркетингової, технічної, управлінської, інвестиційної діяльності; опрацювання конкретних планів заходів). Забезпечити успіх в бізнесі на сьогодні може загальновідома тріада "люди - продукт - прибуток", головне з яких - люди. Підприємства повинні розпоряджуватися такими працівниками, які здатні підходити до справи творчо, прагнути до нововведень, розвивати співробітництво з іншими, досягати оптимального кінцевого результату.

Таким чином, на основі аналізу результатів досліджень може бути сформульована концепція антикризового управління, включаючи чотири блоки проблем. Перший блок - це проблеми, що стосуються управління на різних фазах циклічного прояву кризового розвитку, проблеми розпізнавання, запобігання, підтримки життєдіяльності, виходу з кризи і ліквідації наслідків. Другий блок проблем пов'язаний із сферами управління або сферами діяльності, функціонування об'єкта управління. Це проблеми методології й організації менеджменту, фінансово-економічні, правові і соціально-психологічні проблеми. Третій блок - проблеми процесуальності управління: прогнозування криз і оцінка кризових ситуацій, готовність до ризику і передбачення можливих його наслідків. Четвертий блок - це проблеми соціально-економічного характеру: поведінка фірми на ринку і управління персоналом.

Гостроту криз можна й потрібно знижувати, якщо враховувати їхню особливість, вчасно розпізнавати їхнє наближення. А це досягається лише за допомогою управління кризами. Будь-яке управління організацією повинно бути антикризовим, тобто побудованим на врахуванні ймовірності і небезпеки кризових ситуацій. Тому в самому загальному вигляді під механізмом антикризового менеджменту варто розуміти таке управління організацією, яке здатне запобігати або пом'якшувати кризові ситуації в її виробничо-господарській діяльності, а також утримувати функціонування в режимі виживання в період кризи і виводити її з кризового стану з мінімальними втратами.